

Talmastraat 28 - 33

Poortwoningen

De Patrimoniumbuurt is voor de liefhebber van gevelstenen een fijne buurt. Er zijn er veel te bekijken. In iedere straat van de wijk is er wel één of meer te zien. Gebouwd in de twintiger jaren van de vorige eeuw en gevelstenen waren toen een gewild attribuut om de tijdgeest aan te geven.

Om precies te zijn is de wijk in de periode 1921 – 1923 tot stand gekomen met de ontwerpen van de architecten Tj. Kuipers en A. Ingwersen. Gekozen werd voor de stijl van de traditioneel-zakelijke Amsterdamse School.

Op 19 november 1921 legde burgemeester C. Maarschalk de eerste steen. De wijk werd in 1923 voltooid. Opdrachtgever was de gereformeerde woningstichting Patrimonium die hier 318 arbeiderswoningen en 81 middenstandswoningen liet bouwen. Daarvoor had zij in 1919 de terreinen van de boom- en bloemkwekerij Rozenhagen van de familie Zocher aangekocht. De nieuwe wijk werd ingericht naar de Engelse tuindorpedachte met

brede soms licht gebogen straten, meerdere poortgebouwen, een samenhangende architectuur en veel groen in de vorm van plantsoenen en voortuinen.

Eén van de poorten is te zien in de Rozenhagenstraat kruising Talmastraat. Aan beide zijden van de poort zijn gevelstenen ingemetseld. Aan de kant van de Talmastraat is een wapenstein van HAARLEM en een tweede wapenstein van NOORD-HOLLAND aangebracht. In de vijftiger jaren van de vorige eeuw is in de poort een woning in gebruik genomen als kantoor waar de bewoners hun huur konden betalen of vragen stellen. In 1969 was nog meer ruimte nodig en is nog een poortwoning als kantoor bijgetrokken. In 1981 is de administratie naar het Soendaplein verhuisd en zijn de kantoren weer woningen geworden.

Door de toentertijd nog afgezonderde ligging boven de Kloppersingel kreeg de wijk een besloten karakter wat het beoogde saamhorigheidsgevoel nog meer bevorderde.

Bij de woningen kwamen nog vijf winkelwoningen, een school en een kerk. De protestants-christelijke beginselen waren veelal maatgegevens voor diegenen die zich in de wijk vestigden. Al gauw werd dan ook gesproken over de 'psalmenbuurt'. Wanneer je door deze mooie wijk rondloopt zie je diverse gevelstenen met christelijke/moralistische teksten waaruit de gereformeerde achtergrond naar voren komt.

Bron:

- Brochure Gevelstenen in de Patrimoniumbuurt – Gert-Jan van der Wouden
- 75 jaar Woningstichting Patrimonium – Een historische notitie